Mendelova univerzita v Brně
Agronomická fakulta
Ústav agrosystémů a bioklimatologie

Analýzy trhu a dostupnosti biopotravin na vybraných lokalitách Jihomoravského kraje

Bakalářská práce

Vedoucí práce:
Ing. Tamara Dryšlová, Ph.D.

Vypracovala:
Barbora Sedláková

Brno 2017

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem práci „Analýzy trhu a dostupnosti biopotravin na vybraných lokalitách Jihomoravského kraje“ vypracovala samostatně a veškeré použité prameny a informace uvádím v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s platnou Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací.

Jsem si vědom/a, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon,
a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity, že předmětná licenční smlouva není
v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše

V Brně dne:……..

……
Barbora Sedláková

Poděkování:

Děkuji Ing. Tamaře Dryšlové, Ph.D. za odborné vedení, cenné rady a připomínky, které mi poskytla při vypracování bakalářské práce.

OBSAH

1 ÚVOD 6
2 CÍL PRÁCE 7
3 LITERÁRNÍ PŘEHLED 8
3.1 Ekologické zemědělství 8
3.1.1 Ekologické zemědělství v České republice 9
3.1.2 Principy ekologického zemědělství 9
3.1.3 Zásady 11
3.1.4 Zásady kontroly, certifikace, označování 12
4 BIOPOTRAVINY 14
4.1 Výroba biopotravin 14
4.2 Kvalita biopotravin 15
4.3 Značení biopotravin 17
4.4 Ceny biopotravin 18
4.5 Členění biopotravin v ČR 19
4.6 Situace na trhu a spotřeba biopotravin 20
4.6.1 Výhody biopotravin v maloobchodech 21
4.6.2 Nevýhody biopotravin v maloobchodech 22
5 METODIKA A VLASTNÍ PRÁCE 22
5.1 Okres Brno-město 22
5.2 Okres Blansko 23
5.3 Výrobci biopotravin v Jihomoravském kraji 23
5.3.1 Výrobci biopotravin v Brně 23
5.3.2 Výrobci biopotravin v Blansku 28
5.4 Dostupnost biopotravin 30
5.4.1 Obchodní řetězec Albert 30
5.4.2 Obchodní řetězec Kaufland 35
5.4.3 Porovnání cen konvenčních potravin a biopotravin privátních značek obchodů 40
6 DISKUSE 43
7 ZÁVĚR 45
8 CITOVANÁ LITERATURA 46
9 SEZNAM PŘÍLOH 49
9.1 Seznam tabulek 49
9.2 Seznam obrázků 49
9.3 Seznam zkratek 49

ABSTRAKT

Bakalářská práce, jejíž téma zní „Analýzy trhu a dostupnost biopotravin na vybraných lokalitách Jihomoravského kraje“, je věnována charakteristice ekologického zemědělství, jeho zásadám a principům. Další úsek literární části je zaměřen na biopotraviny, především na výrobu, kvalitu a značení.

Praktická část se zabývá producenty biopotravin v Jihomoravském kraji a také analýzou cen biopotravin v obchodních řetězcích, která se uskutečňovala v Brně a v Blansku.

Ceny byly porovnávány mezi biopotravinami a konvenčními potravinami privátních značek Kaufland a Albert.

Klíčová slova: ekologické zemědělství, biopotraviny, konvenční potravina

ABSTRACT

Bachelor thesis, its name is "Analyzes of market and availability of organic food in selected localizations of South Moravian region". Is dedicated to characteristics of eco-logical agriculture, its tenets and principles. Another section of literary part is concent-ration on organic food. Especially with focus on production, quality and marking. The practical part is concerned by producers of organic food in South Moravian region and analyzing price of organic food in chain stores. Which took place in Brno and Blansko. Prices were compared between organic food and conventional food of private brands like Kaufland and Albert.

Key words: ecological agriculture, organic food, conventional food

1 ÚVOD

První zmínka o ekologickém zemědělství byla v letech 1985–1987, kdy šlo pouze o zprávy, které nebral nikdo moc na vědomí. Lidé se mnohem později začali více zajímat o svůj zdravotní stav a měli zájem o tzv. „nechemizovanou stravu“. Zdravá strava tedy byla impulsem k tomu, aby se i u nás začalo více mluvit o ekologickém zemědělství.

Základy kontrolovaného zemědělství v České republice vznikly roku 1989, na kterých se podílely tři farmy: v ZD Dubicko (zelinářství Leština), v Nových Losinách v Jeseníkách (tehdejší statek Hanušovice) a ve Starém Hrozenkově v Bílých Karpatech. V letech 1994–1998 bylo ekologické zemědělství v ČR již stabilní a začal se rozvíjet národní trh s biopotravinami. Mezi velké události se řadí i začátek prodeje biopotravin v supermarketech v roce 2000. V roce 2002 v České republice hospodařilo celkem 717 ekologických zemědělců, kteří obhospodařovali 235 136 hektarů zemědělské půdy.

2 CÍL PRÁCE

Cílem bakalářské práce je definovat ekologické zemědělství, jeho zásady a principy. Práce je orientována na biopotraviny jako celek, především však na analýzu dostupnosti biopotravin ve vybraných částech Jihomoravského kraje.

Jedná se o představení výrobců, kteří se specializují na bio výrobu v Brně a v Blansku. Dále potom představení maloobchodních řetězců, které se ve vybraných lokalitách vyskytují a nabízejí biopotraviny. Tyto maloobchody jsou následně porovnávány z hlediska rozdílu cen pro spotřebitele.

3 LITERÁRNÍ PŘEHLED

3.1 Ekologické zemědělství

Ekologické zemědělství je chápáno jako zemědělství, které je za určitého způsobu a postupu hospodaření šetrné nejen k životnímu prostředí, ale i k hospodářským zvířatům. Jedná se o šetrné zpracovatelské postupy a nevyužívání chemických látek, pesticidů,
jež zatěžují půdu.

O ekologickém zemědělství se mluví čím dál tím více. Je stále více propagováno a uznáváno. Opakem ekologického zemědělství je konvenční zemědělství, které se soustředí na největší možný výnos a tedy i zisk. Ekologické zemědělství je šetrné k životnímu prostředí a ve svých zpracovatelských postupech nevyužívá žádné agrochemikálie. Mnoho zemědělců, díky větší poptávce po biopotravinách, změnilo svůj způsob hospodaření na ekologické zemědělství. Z toho vyplývá, že v ekologickém zemědělství jde především o kvalitu a nikoliv o kvantitu. Zákon o EZ, ale nedovoluje považovat biopotraviny za více kvalitní než potraviny z konvenčního zemědělství. (Živělová, a další, 2007)

Ekologické zemědělství přináší spoustu pozitiv, která jsou v zemědělství důležitá. Jedním z nich je ochrana biodiverzity a životního prostředí, jež jsou dobrou volbou pro obhospodařování půdy a chránění území. Jedním z cílů ekozemědělství je snížení spotřeby neobnovitelných zdrojů, surovin a bezesporu i energie. Zatímco konvenční zemědělství využívá mnoho zdrojů k tomu, aby dosáhlo co nejvyšší produkce. Jak už je známo, ekozemědělství je náročnější z hlediska vyššího zapojení lidské práce a tudíž se mohou uplatnit i malé rodinné podniky z okrajových výrobních oblastí, což napomáhá k obnově venkova a k udržení osídlení. (Urban, a další, 2003)

3.1.1 Ekologické zemědělství v České republice

První zmínky o ekologickém zemědělství byly již v Československu v období let 1985–1987, kdy šlo zpočátku jen o zprávy v odborných časopisech. Ekologické zemědělství mělo v České republice mnoho pojmenování, mezi jimiž bylo zemědělství alternativní, organické a později až zemědělství ekologické. Ekologičtí zemědělci obhospodařovali svou půdu s tím, že v roce 2002 bylo více než 5 % půdy zastoupeno ekologickými zemědělci, z celkové výměry zemědělské půdy v ČR. V roce 2015 bylo ekologicky obhospodařováno téměř 495 tis. ha, což je dvojnásobek oproti roku 2005, který tvořil 255 tis. ha. Ekologickému zemědělství se v současné době věnuje cca 4200 sedláků a přes 600 subjektů, jež jsou registrováni jako výrobci biopotravin. Třetina z toho jsou farmy. (Urban, a další, 2003)

Tabulka 1:Počet farem a plocha v ha v ekologickém zemědělství

(Ministerstvo zemědělství 05, 2016)

Rok	Počet farem v EZ	Celková výměra půdy v EZ (ha)	Podíl z celkové výměry ZPF (%)
1990	3	480	-
1995	181	14982	0,35
2000	563	165699	3,86
2005	829	254982	5,98
2010	3517	448202	10,55
2015	4115	494661	11,74

3.1.2 Principy ekologického zemědělství

Mnoho zemědělců, ať už u nás v ČR nebo v jiných zemích, se specializuje na ekologické zemědělství. Dalo by se říct, že se jedná o čím dál tím více populárnější záležitost, která se stala a stává novým trendem v dnešním světě. Pokud se jedná o ekologické zemědělce, tak pouze oni mohou své produkty nazývat BIO nebo EKO produkty. Ekozemědělství není snadná záležitost. Hospodáři potřebují získat a vědět mnoho informací

o tom, jak ekozemědělství provádět. Principy se řadí do několika kategorií, z nichž každá splňuje určité požadavky na pěstování. (Doležalová, 2014)

Princip zdraví

Princip zdraví by měl být založen na zdravé půdě a tím i zdravých rostlinách, které se následně pěstují a putují ke spotřebiteli, jež je poté konzumuje. Princip zdraví je tedy založen na pěstování kvalitních rostlin, vysoce bohatých na vitamíny, podporujících zdraví lidí, ale i zvířat. V ekologickém zemědělství se tedy nepoužívají chemická hnojiva, pesticidy, jelikož nejsou pro zdraví přínosná, ale naopak škodlivá. (Doležalová, 2014)

Princip ekologie

V podstatě jde o koloběhy a živé ekologické systémy, s kterými se pracuje a mělo by jít o jejich zachování. Princip ekologie tvrdí, že produkce má být založena na ekologických postupech a také na recyklaci. Důraz by měl být kladen na osoby, které produkují, zpracovávají, obchodují a popřípadě konzumují biopotraviny, aby chránili a napomáhali k udržování životního prostředí. (Doležalová, 2014)

Princip spravedlnosti

Základ tohoto principu spočívá ve vytváření a udržování vztahů mezi zemědělci tak, aby vznikla spravedlnost mezi lidmi různého postavení – zemědělci, zaměstnanci, distributory, zpracovateli, ale i zákazníky. Pozornost je ale věnována i hospodářským zvířatům, která by měla dostávat péči a životní podmínky podle jejich fyziologických vlastností a požadavků. (Doležalová, 2014)

Princip péče

V ekologickém zemědělství lze také zvyšovat produktivitu, ale pouze v bezpečném případě, aby to neovlivnilo zdraví a pohodu. Nutná je především opatrnost a nové technologie, než budou použity, musí být nejdříve přezkoumány a zhodnoceny.

Velkou roli tu hraje i věda, která je významná pro zjištění správného fungování ekologického zemědělství. Jak už název eko napovídá, tak by zemědělství mělo být vedeno způsobem, který je zodpovědný a šetrný k životnímu prostředí. Také do této slož-

ky bezpochyby řadíme zdraví a pohodu, které by měly být dodržovány. (Doležalová, 2014)

3.1.3 Zásady

Zásady pěstování rostlin

Důležitými body pro správné pěstování rostlin v EZ je správný výběr odolných odrůd, jelikož každé stanoviště má různé podmínky. Pokud zemědělec vybere správnou odrůdu pro dané stanoviště, je vysoká pravděpodobnost, že rostlina využije svou odolnost vůči chorobám, škůdcům a plevelům.

Mezi další bod pěstování rostlin se řadí vhodné osevní postupy, kdy ekologický zemědělec používá osivo a sadbu z ekologické produkce. Hnojení je nedílnou součástí při zpracování půdy, v EZ má jistá pravidla, kterými se zemědělci musí řídit: zakázána jsou lehce rozpustná fosforečná hnojiva i syntetická dusíkatá hnojiva, živočišný hnůj může nakupovat pouze takový podnik, který nechová zvířata, nepoužívají se průmyslová hnojiva. V případě výskytu plevelů se nepoužívají herbicidy nebo přípravky k hubení,
ale je zde ke zbavení plevelů používán mechanický způsob – vláčení branami, které nám půdy nakypří. Vhodnou prevencí pro vznik plevelů je potlačování plevelu od začátku výskytu. Jestliže jsou rostliny i přesto napadeny škůdci či chorobami, existuje několik prostředků v EZ jak se těchto nežádoucích činitelů zbavit, mezi ně patří: želatina, lecitin, mazlavé mýdlo, éterické oleje. (Urban, a další, 2003)

Zásady chovu zvířat

Chov zvířat v ekologickém zemědělství se musí řídit určitými pravidly a zásadami. S chovem se často spojuje pojem welfare, což představuje určitou životní pohodou zvířat. Zvířata jsou živé bytosti, které potřebují kvalitní péči. V EZ nejsou povoleny velkochovy, protože by se zvířatům nedostalo požadované péče.

Zvířata chovaná v EZ mají lepší podmínky, a to jak z hlediska celoročního výběhu, tak i prostoru, kde žijí. Pokud jde o úpravu zvířat – odstraňování rohů krav, kupírování ocasů prasat, není to v EZ povoleno. Do chovu zvířat se řadí i krmivo, které je získáváno z ekologické farmy, nebo z vlastní rostlinné produkce. Zvířata musí mít snadný pří-

stup k vodě, k suchému a čerstvému krmivu. V krmivu je zakázáno podávání syntetických látek, látky zvyšující užitkovost nebo urychlující růst. (Urban, a další, 2003)

Zásady skladování a zpracování biopotravin

Důležité je pěstovat biopotraviny za takových podmínek, které budou uchovávat jejich kvalitu a také předcházet jejich znečištění, což by následně vedlo ke snížení kvality a hodnoty bioproduktu. Skladované produkty z ekologického zemědělství lze skladovat s konvenčními produkty, ale pouze pokud jsou oddělené fyzickou přepážkou, aby nedošlo k jejich pomíchání. Z toho vyplývá, že bioprodukt musí být přesně označený. (Urban, a další, 2003)

3.1.4 Zásady kontroly, certifikace, označování

Každý podnikatel v ekologickém zemědělství musí mít uzavřenou a platnou smlouvu s některou kontrolní organizací. Hlavním cílem kontroly a certifikace je prověření zemědělského podniku tak, aby bylo zajištěno správné dodržování pravidel pro ekologické zemědělství. Jde o velmi důležitou součást výroby biopotravin, jelikož producenti se orientují podle ochranné známky biopotravin na obalu výrobku a spoléhají se tak na ověřené a pravé potraviny, které si chtějí zakoupit. Ochrannou známku dostanou pouze ty podniky, které prošly řádnou kontrolou a odpovídají pravidlům, která jsou nastavená. Od roku 2016 kontrolují výrobky v biokvalitě také Státní zemědělská a potravinářská inspekce. (Urban, a další, 2003)

V České republice rozeznáváme 4 kontrolní organizace, které se zaměřují na kontrolu ekologických hospodářství a na bioprodukci:

1) ABCERT AG – Lidická 40, Brno

2) Biokont CZ – Měříčkova 34, Brno

3) KEZ o.p.s. – Poděbradova 909, Chrudim

4) BUREAU VERITAS CZECH REPUBLIC, spol. s.r.o. – Olbrachtova 1, Praha

(Ministerstvo zemědělství 03, 2009-2017)

Loga organizací:

Obrázek 1: logo ABCERT AG

Zdroj: http://organicrules.org/2014/1/ABCERT_logo.bmp

Obrázek 2: logo Biokont CZ

Zdroj: http://www.ferbiflor.cz/images/biokont.png

Obrázek 3: logo KEZ o.p.s.

Zdroj:http://s.topkontakt.cz/images//img_product/200/05848/05848715_foto_200_7387d1e1e1.jpg

Obrázek 4: logo BUREAU VERITAS CZECH REPUBLIC, s.r.o.

Zdroj: https://i.vimeocdn.com/portrait/4213774_300x300

4 BIOPOTRAVINY

Biopotravina je potravina, která je vyrobena ze surovin, jež pocházejí z ekologického zemědělství za státem stanovených podmínek, které musí splňovat. Jedná se o potravinu, vzniklou za pomocí zákona č. 242/2000 Sb. o ekologickém zemědělství, nařízení Rady (ES) č. 834/2007 a nařízení Komice (ES) č. 889/2008. (Parlament České republiky, 2012)

Hlavním rozdílem mezi běžnou potravinou a biopotravinou je jejich cena, kdy biopotraviny jsou znatelně dražší, jelikož je jejich výroba a zpracování mnohem složitější. Mezi biopotraviny se zařazuje široká škála výrobků, jež si můžeme na trhu zakoupit. Řadí se mezi ně: obiloviny, luštěniny, zelenina, ovoce, brambory, byliny, koření, biovíno, maso, mléčné výrobky. (Moudrý, a další, 2002)

4.1 Výroba biopotravin

Zpracování a výroba biopotravin je součástí procesu všech bioproduktů či biopotravin, které vznikly v ekologickém zemědělství.

Především se výroba řídí zákonem č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů. Do hlavních kritérií patří doložení původu zemědělských surovin, které pochází z ekozemědělství.

Výrobce biopotravin, tedy ekologický zemědělec, je osoba, vyrábějící biopotraviny z produktů z ekologického zemědělství, která uvádí biopotraviny do oběhu. Pokud by podnikatel měl konvenční farmu spojenou s ekologickou, musí se na každé farmě chovat jiné druhy hospodářských zvířat, a také se musí pěstovat jiné odrůdy či druhy zemědělských plodin.

V ekozemědělství je zákaz mikrovlnného ohřevu i umělého bělení, což uvádí zákon o ekologickém zemědělství. Zákon povoluje tepelné zpracování a mechanické zpracování typu mletí, třídění, prosévání, lisování, mačkání, drcení a jiné. (Parlament České republiky, 2012)

Důležité principy výroby:

- snaha o maximální zachování čerstvosti, nutriční a senzorické hodnoty
- zpracování bez zatížení životního prostředí

- snaha o nezaměnitelnost s konvenčními potravinami
- poskytnutí informací zákazníkům o způsobu úpravy a o složkách
- energetická úspornost
- omezení odpadů na minimum
- používání ověřených technických zařízení
- šetrné zacházení se zdroji

(Moudrý, a další, 2002)

4.2 Kvalita biopotravin

S kvalitou biopotravin souvisí výrazy a názory na tyto potraviny, jsou pojmenovávány jako zdravější, chutnější, výživnější. Spotřebitelé nejvíce reagují na to, že biopotraviny jsou zdravější a pouze malá část lidí kupuje biopotraviny s tím, že byly vyráběny
za šetrnějších podmínek, než potraviny z konvenčního zemědělství.

Naproti tomu se vyskytlo i spoustu zpráv a diskuzí, ohledně kvality biopotravin a jejich dopadů a účinků na lidské zdraví. (Urban, a další, 2003)

Nutriční (výživová) hodnota

Nutriční hodnota vyjadřuje množství bílkovin, tuků a sacharidů obsažených v potravinách, které jsou pro lidskou výživu důležité. Dále nás informuje o obsahu vitamínů, vlákniny, karotenoidů, polyfenolů a fytosterolů. Informace o výživové hodnotě lze nalézt na obalech výrobků.

Z hlediska srovnání bioproduktů a produktů z konvenčního zemědělství jsou biopotraviny hodnoceny výše, jelikož mají vyšší obsah enzymů, vitamínů, minerálních látek
a vyváženější poměr mezi bílkovinami a tuky. Především některé druhy ovoce mají podle studií vyšší obsah železa a hořčíku.

U ekologicky pěstované zeleniny a ovoce byl zjištěn vyšší obsah vitamínů C a E průměrně o 10–50 %. (Moudrý, a další, 2002)

Technologická kvalita

Díky tomu, že pro produkci biopotravin se nepoužívají dusíkatá hnojiva, která slouží k rychlému růstu, je skladovatelnost biopotravin lepší, jelikož obsahují méně vody. Ztráty při skladování jsou definovány: biopotraviny – 15–35 %, konvenční potraviny 25–60%. (Moudrý, a další, 2002)

Senzorická (smyslová) hodnota

Na základě průmyslových hnojiv a pesticidů lze u potravin lépe dosáhnout optimální a na oko příjemné velikosti, tvaru, barvy a jiných faktorů. Většina zákazníků kupuje potraviny očima a toho si jsou prodejci velmi dobře vědomi, a proto tohoto marketingového tahu často využívají.

Biopotraviny, které nemohou a nejsou chemicky ošetřeny, mohou trpět různými vadami krásy – barevná a velikostní nerovnoměrnost, strupovitost. Vzhledem k tomu, že biopotraviny obsahují nižší podíl vody, jsou často tužší a tvrdší. (Moudrý, a další, 2002)

Hygienická hodnota

U hygienické hodnoty se porovnává výskyt cizorodých látek, a to zbytky pesticidů a těžké kovy. Bioprodukty mají v tomhle ohledu výhodu, protože při jejich pěstování se nepoužívají žádné chemické přípravky proti nežádoucím činitelům (škůdci, choroby, plevele). Z tohoto faktu vyplývá, že hygienická hodnota je lepší u bioproduktů.

Důležité je ale zmínit, že i u produktů z ekozemědělství se může vyskytnout vyšší množství cizorodých látek, například při vysokých dávkách hnoje při teplejším i chladnějším období. Pokud je využíván vhodný způsob skladování, neměl by být výskyt cizorodých látek velký. (Urban, a další, 2003)

4.3 Značení biopotravin

Ekologické produkty musí být značeny podle zákona, který stanovuje nařízení Rady (ES) č. 834/2007. Každý bioprodukt musí projít kontrolou, aby mohl mít na svém obalu značku. Na balených ekologických potravinách je povinnost od 1. 7. 2010 (nařízení Komise (EU) č. 271/2010) označit na obalu místo, kde byly suroviny, z nichž je produkt vyroben, vyprodukovány.

Dále je dle zákona č. 242/2000 Sb. o ekologickém zemědělství dáno, že balené produkty musí být označeny národním logem BIO. Spolu s logem musí být na obalu uveden kód organizace, která provedla kontrolu. Prostřednictvím kódu se výrobky mohou
na stránkách snadno dohledat a ověřit, jestli výrobek skutečně prošel kontrolou.
ABCERT AG – kód na obalu: CZ-BIO-002
Biokont CZ – kód na obalu: CZ-BIO-003
KEZ o.p.s. – kód na obalu: CZ-BIO-001
BUREAU VERITAS CZECH REPUBLIC, spol. s.r.o. – kód na obalu CZ-BIO-04
U všech těchto kódů musí být grafický znak biozebry.

(Ministerstvo zemědělství 02, 2009-2017)

Zdroj: http://biospotrebitel.cz/wp-content/uploads/2012/01/Biozebra_barevna1.jpg

Obrázek 5: Logo biopotravin pro Českou republiku (MZe)

U balených výrobků, které byly vyrobeny ve členské zemi Evropské Unie a odpovídají určitým normám, je povinné jednotné evropské logo. Toto nařízení je platné od 1. července 2010. U výrobků, které byly dovezeny ze zemí mimo Evropskou Unii není logo povinné. (Ministerstvo zemědělství 01, 2009-2017)

Zdroj: http://www.bio-in-fo.cz/uploads/images/Loga/Nove_Bio_logo/EU_Organic_Logo_Colour_rgb.gif

Obrázek 6: Logo biopotravin pro Evropskou Unii (MZe)

4.4 Ceny biopotravin

U bioproduktů vyprodukovaných v ekologickém zemědělství, bývá ve většině případů vyšší cena, než u konvenčních potravin. Proč?

1. Prvním důvodem je fakt, že ekozemědělci mají nižší výnosy plodin a také nižší užitkovost hospodářských zvířat. Je to dáno tím, že hospodářská zvířata jsou vykrmována delší dobu, než zvířata z konvenčního zemědělství a cena za bio krmivo je znatelně vyšší.
2. Biozemědělec nemůže použít na ochranu plodin chemikálie nebo pesticidy, ale musí zvolit ekologickou formu ochrany, která stojí víc než přípravky používané v konvenčním zemědělství. Od toho se potom také odvíjí cena.
3. Při výrobě biopotravin jde o poctivost zemědělců, kteří si s pěstováním plodin, nebo chovem hospodářských zvířat doslova vyhrají a věnují se tomu naplno, bez různých urychlovačů růstu a bez nejrůznějších přidaných náhražek.
   (Živělová, a další, 2007)

Nákupem těchto produktů přispíváme ke zlepšení životního prostředí, k šetrnému zacházení a pohodlí zvířat. Jedná se o ceny produktů, které byly pod přísnou kontrolou s odpovídající kvalitou výrobku. (Ústav zemědělských a potravinářských informací, 2007)

4.5 Členění biopotravin v ČR

V dnešní době lze na trhu najít téměř všechny výrobky v kvalitě bio. Mezi hlavní kategorie biopotravin se řadí:

- Maso
    - hovězí maso
    - vepřové maso
    - skopové/kozí maso
    - drůbeží maso
    - ryby
    - maso ostatní
- Masné výrobky
- Ovoce a zelenina
    - čerstvá/balená zelenina
    - čerstvé/balené ovoce
    - zpracovaná/konzervovaná zelenina (včetně brambor)
    - zpracované/konzervované ovoce a ořechy (včetně džemů)
    - ovocné a zeleninové šťávy
- Oleje a tuky včetně margarínu
- Mléko a mléčné výrobky
    - mléko
    - máslo
    - sýry a tvaroh
    - jogurt
    - ostatní (včetně zmrzliny)
- Mlýnské a škrobárenské výrobky
    - mlýnské výrobky (rýže, mouky, směsi, krupice, cereálie)
    - škrobárenské výrobky

- Pekařské, cukrářské a jiné moučné výrobky
    - čerstvé výrobky (chléb, pečivo)
    - trvanlivé výrobky (suchary, sušenky, perník)
    - těstoviny
- Ostatní zpracované potraviny
    - luštěniny
    - vejce
    - med
    - cukr
    - kakao, čokoláda a cukrovinky
    - káva a čaj
    - koření a aromatické výtažky (ocet, omáčky, směsi koření, hořčice)
    - hotové pokrmy (včetně dětské výživy)
    - ostatní zpracované biopotraviny jinde neuvedené
- Nápoje
    - nealkoholické nápoje
    - víno
    - pivo
    - ostatní alkoholické nápoje

(Ústav zemědělské ekonomiky a informací , 2016)

4.6 Situace na trhu a spotřeba biopotravin

Poptávka po produktech označených jako BIO nebo EKO stále roste. Lidé nákupem takto označených produktů vědí, že podporují nejen své zdraví, ale i zdraví zvířat a přispívají k udržování životního prostředí. V České republice v letech 2005–2013 spotřebitelé nakupovali biopotraviny nejvíce v maloobchodních řetězcích a na druhém místě se umístily prodejny se zdravou výživou a biopotravinami. Čeští spotřebitelé jevili největší zájem v roce 2013 o ostatní zpracované potraviny, mezi něž patří čaj, káva, med, koření, cukrovinky a jiné. (Živělová, a další, 2007)

Celosvětový trh s biopotravinami nadále roste a největší podíl biopotravin se v Evropě spotřebuje v Německu, Francii, Velké Británii a Itálii.

V roce 2015 bylo zaznamenáno, že k nejvíce provozovaným činnostem patřilo, jakožto i v jiných letech, zpracování a konzervování masa a výroba masných výrobků, výroba mléčných výrobků a zpracování a konzervování ovoce a zeleniny a také výroba vína. Nejvyšší nárůst byl v kategorii mléčných výrobků a to o 20 %, výrazný pokles byl u pekařských a moučných výrobků, o 14 %. První biopotravinou, kterou do svého nákupního košíku přihodí český spotřebitel, jsou mléčné výrobky, čímž se naše nákupní chování
od zbytku Evropy liší. Západní státy by si jako první věc vybraly bio zeleninu nebo bio ovoce. (Ministerstvo zemědělství 05, 2016)

Tabulka 2: Registrovaní výrobci biopotravin
(Ministerstvo zemědělství 04, 2009-2017)

Vývoj počtu registrovaných výrobců biopotravin (2008 - 2015)								
ukazatel	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
počet výrobců včetně provozoven	429	497	618	646	495	500	537	579
počet výrobců pouze subjekty	345	395	404	422	448	471	506	542

4.6.1 Výhody biopotravin v maloobchodech

Podle Urbana mezi hlavní výhody nákupu biopotravin v maloobchodech patří pohodlí lidí, majících určité zvyklosti, jež nechtějí měnit. Dále mezi výhody můžeme zařadit ceny u vybraných výrobků a různé akce s nimi spojené. Zaručují zákazníkům určitou kvalitu a také jistotu, že produkty byly vyrobeny v souladu s nařízeními, která jsou spojená s ekologickým zemědělstvím. Mezi další výhody lze zařadit i fakt, že se do biopotravin nemohou dostat geneticky modifikované potraviny nebo nepovolené chemické látky. (Urban, a další, 2003)

4.6.2 Nevýhody biopotravin v maloobchodech

Jedním z důvodů nevýhod nákupů v maloobchodech je poradenství v oblasti biopotravin, které je uskutečňováno spíše ve specializovaných prodejnách. Další nevýhodou může být i malý výběr biopotravin z čehož vyplývá, že spotřebitelé nenakoupí všechny biopotraviny na jednom místě.

5 METODIKA A VLASTNÍ PRÁCE

Biopotraviny jsou v povědomí stále více lidem a ekozemědělci z Česka se snaží stále více produkovat biopotraviny.

Vlastní práce je rozdělena do dvou částí, kdy v první části jsou charakterizováni výrobci biopotravin v Jihomoravském kraji (Brno, Blansko). Druhá část je zaměřena na vybrané maloobchodní řetězce (Kaufland a Albert) a porovnávání jejich biopotravin z hlediska dostupnosti (ceny). Vybrala jsem takové výrobky, které lze zakoupit v obou obchodních řetězcích.

5.1 Okres Brno-město

Okres Brno-město tvoří Statutární město Brno, které je druhým největším městem České republiky. Město obklopují řeky Svratka a Svitava. Brno se řadí k nejstarším průmyslovým střediskům ve střední Evropě a velmi významné akce se pořádají v areálu brněnského výstaviště. I přesto, že Brno není největším městem v České republice, můžeme zmínit, že je centrem soudní moci v České republice.

Celkově lze říci, že se jedná o město, v němž můžeme najít spoustu administrativních středisek, mezi něž patří například Státní zemědělská a potravinářská inspekce, Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, Veřejný ochránce práv. Kulturní část města Brna tvoří dominantní památky hrad Špilberk a katedrála svatého Petra a Pavla. Za zmínku stojí i hrad Veveří nad Brněnskou přehradou, který je obklopen krásnou přírodou. (Český statistický úřad, 2016)

5.2 Okres Blansko

Okres Blansko se nachází v severní části Jihomoravského kraje. Blansko se řadí mezi ekologicky zachovalé okresy, díky velkým plochám lesů. Pro Blansko je charakteristická a známá její rozmanitá příroda, která je zajímavá pro tuzemské i zahraniční návštěvníky.

Mezi nejzajímavější oblasti lze zařadit Moravský kras, který byl vyhlášen chráněnou krajinnou oblastí. Nejvíce proslulé atrakce jsou punkevní jeskyně a propast Macocha, jeskyně Balcarka a Sloupsko – Šošůvské jeskyně. (Blansko, 2017)

5.3 Výrobci biopotravin v Jihomoravském kraji

Výrobci biopotravin byli zjišťováni v jihomoravském kraji (Brno, Blansko).

5.3.1 Výrobci biopotravin v Brně

AGRIFIT, spol. s.r.o.

Adresa sídla: Hybešova 212/10, 602 00 Brno-střed, Společnost je zaregistrovaná od 5. 2. 2015, kontrolní organizace: Biokont CZ, s.r.o. AGRIFIT vyrábí sušenou zeleninu a ovoce.

Seznam produktů:

- BIO Sušená mrkev
- BIO Sušená cibule
- BIO Sušená petržel
- BIO Sušená tykev
- BIO Sušená celer
- BIO Sušený rybíz
- BIO Sušené jahody
- BIO Sušená jablka
- BIO jádra tykve

(Ministerstvo zemědělství 06, 2009-2017)

CARUN PHARMACY s.r.o.

Adresa: Cejl 504/38, 602 Brno-střed, kontrolní organizace: Biokont CZ, s.r.o. Datum registrace: 28. 2. 2014

Mezi certifikované výrobky podniku patří:

- Carun konopný sirup s rakytníkem BIO
- Carun konopný sirup BIO

Jde o 100% přírodní produkty, bez konzervantů, chemických látek, které jsou vhodné i pro vegany. (Ministerstvo zemědělství 04, 2009-2017)

FUSION FOR LIFE s.r.o.

Adresa sídla: Jezuitská 6/1, 602 00 Brno-střed, kontrolní organizace ABCERT, AG, kontrolní složka. Datum registrace: 16. 11. 2015

Certifikované produkty:

- Oříšky a semínka
- Sušené ovoce
- Oleje
- Koření
- Superbiopotraviny
- Nápoje

(Ministerstvo zemědělství 07, 2009-2017)

HAPPY FOOD s.r.o.

Firma, která se zaregistrovala 24. 5. 2016 a její kontrolní organizací je Biokont CZ, s.r.o. Adresa sídla firmy je Sokolská 291/14, 602 00 Brno-střed. Happy food je firma, která se specializuje na produkty od menších českých výrobců potravin, ale nabízí zboží z různých koutů světa jako je Anglie, Finsko, Turecko nebo Srí Lanka. (Happy Food, 2017)

Produkty, jejichž výrobcem je Happy food jsou:

- Hrách žlutý půlený
- Hrách zelený loupaný
- Mák mletý 100%, Mák mletý 70% s cukrem
- Dýňové semínko
- Kakaové boby
- Kešu ořechy, mandle loupané, para ořechy, vlašské ořechy, lískové ořechy, Tigernuts loupané
- Banánové chipsy, datle, Goji sušené plody, Mochyně plody sušené
- Rýže dlouhozrnná, jasmínová
- Kukuřičná kaše, pohanková kaše, vločky kukuřičné
- Kukuřičná mouka, pohanková mouka, rýžová mouka, jáhelná mouka, konopná mouka, Tigernuts mouka hladká
- Bulgur pšeničný
- Quinoa bílá, červená
- Těstoviny kukuřičné (penne, vřetena, kolínka, mušle)
- Potravinové doplňky v podobě prášku: Chlorella, Spirulina, Mladý ječmen, Acai, Algea drink, Baobab, Camu Camu, Karob, Kakao, Lucuma, Maca, Moringa, Acelora, Psyllium, Ashwagandha, Hrachový protein, Rýžový protein, Konopný protein

Happy food je nejen výrobce biopotravin, ale i obchodníkem (distributorem) a dovozcem.

(Ministerstvo zemědělství 08, 2009-2017)

HORTIM-INTERNATIONAL, spol. s r.o.

Datum registrace společnosti 23. 2. 2009, se sídlem v Brně na ulici Kšírova 242, 619 00. Jako kontrolní organizace mají Biokont CZ, s.r.o. Jech certifikované produkty jsou:

- Ovoce a zelenina

Dále se potom řadí i distributorům, dovozcům a vývozcům. (Ministerstvo zemědělství 09, 2009-2017)

IREL, spol. s r.o.

Brožíkova 59/19, 638 00 Brno – sever, datum registrace: 2. 3. 2012, kontrolní organizace Biokont CZ, s.r.o. Firma byla založená v roce 1994 a specializuje se na pěstování a zpracování ostropestřce mariánského lisovaného za studena.

(IREL, spol s.r.o, 2014-2017)

Certifikované výrobky:

- Amarantová pokrutina
- BIO Panenský olej z ostropestřce mariánského
- Amarantový olej standardizovaný
- Amarantový olej
- BIO Ostropestřec mariánský – mouka
- BIO amarantová mouka
- BIO ostropestřec mariánský – sypký
- BIO ostropestřec mariánský – granulovaný plod

(Ministerstvo zemědělství 10, 2009-2017)

MONKEY BROTHERS, s.r.o.

Adresa: Pellicova 672/73, 602 00 Brno-střed, datum registrace 16. 3. 2016, kontrolní organizace ABCERT AG, organizační složka

Certifikované biopotraviny:

- RAW tyčinky
- Obchod s biopotravinami

(Ministerstvo zemědělství 11, 2009-2017)

NONNETIT, s.r.o.

Adresa sídla je Jeneweinova 300/51a, 617 00 Brno-jih, datum registrace: 19. 3. 2012, kontrolní organizace: ABCERT AG, organizační složka

Nonnetit nebo eko-farma u Macků je zaměřená na výrobu bio ovoce, které lze zakoupit přímo na farmě, nebo na internetovém eshopu. (Nonnetit, 2017)

Certifikované biopotraviny:

- Byliny
- Sušená zelenina, ovoce

(Ministerstvo zemědělství 12, 2009-2017)

ORGANICKÉ POLE s.r.o.

Adresa: Příkop 843/4, 602 00 Brno-střed, datum registrace: 14. 5. 2015, kontrolní organizace: ABCERT AG, organizační složka

Certifikované výrobky:

- Obchod se zemědělskými plodinami
- Obchod s biopotravinami
- Balení

SOLARFIT s.r.o.

Adresa sídla: Hybešova 212/10, 602 00 Brno-střed, datum registrace: 11. 12. 2013, kontrolní organizace: Biokont CZ, s.r.o.

Certifikované výrobky:

- Semena olejnin
- Obiloviny
- BIO Jádra tykve
- Oleje (ze semen rostlin)

(Ministerstvo zemědělství 14 , 2009-2017)

WOLFBERRY s.r.o.

Adresa sídla: Bohunická 187/5, 619 00 Brno-jih, datu registrace: 5. 11. 2014, kontrolní organizace: ABCERT AG, organizační složka

Certifikované produkty:

- Šťávy ovocné a zeleninové
- Oříškové pasty
- Oleje
- Oleje lisované za studena
- Doplňky stravy
- Obchod s biopotravinami a bio nápoji
- Balení

(Ministerstvo zemědělství 15, 2009-2017)

5.3.2 Výrobci biopotravin v Blansku

PEKÁRNY BLANSKO a.s.

Do výrobců biopotravin v Blansku se řadí společnost pekárny Blansko a.s. Adresa firmy je Zborovecká 1193/10, 678 01 Blansko. Pekárny Blansko se specializují, především na výrobu suchých potravin. Firma byla registrována v registru ekologických podnikatelů 7. 4. 2005 Název adresa a kód kontrolní organizace: KEZ o.p.s., Poděbradova 909, 537 01 Chrudim, CZ-BIO-001. Společnost má evidovaný platný certifikát. Produkty, které jsou v certifikátu uvedeny lze označovat jako biologický nebo ekologický.

Seznam výrobků firmy:

- Bio tyčinky z červené pšenice se sezamem
- Bio špaldové suchary
- Bio špaldový křehký chlebíček
- Bio špaldové tyčinky sypané lněným semínkem
- Bio špaldové tyčinky sypané sezamem

- Bio špaldové tyčinky sypané mákem
- Bio těstoviny bezvaječné pšeničné MIX (vřetena, kolínka)
- Bio těstoviny bezvaječné se spirulinou (vřetena)
- Bio těstoviny bezvaječné špaldovo-pohankové (vřetena, kolínka)
- Bio těstoviny bezvaječné špaldové (vřetena, mušličky)
- Bio těstoviny bezvaječné ječné (kolínka, široké nudle)
- Bio těstoviny bezvaječné pšeničné (vřetena, kolínka, vlasové a široké nudle)
- Bio těstoviny bezvaječné pšeničné se špenátem (vřetena)
- Bio těstoviny bezvaječné žitné (vřetena, kolínka, vlasové a široké nudle) (Ministerstvo zemědělství 16, 2009-2017)

VČELPO, spol. s r.o.

Další organizací, která se řadí k výrobcům biopotravin v Blansku je organizace Včelpo, spol. s r.o., která je zaměřená na med a výrobku z něj v bio kvalitě. Adresa společnosti: Obora 108, 679 01 Obora, IČ: 4698185. Kontrolní organizace: ABCERT OG, organizační složka, Komenského 1321/1, 586 01 Jihlava. Firma je registrovaná ke dni 6. 11. 2007. (Ministerstvo zemědělství 17, 2009-2017)

Společnost vznikla roku 1979 jako výrobní podnik českých včelařů. Certifikace BIO produktů zahrnuje výkup, zpracování a produkty z ekologického zemědělství, které jsou označeny značkou BIO. Výhodou společnosti je, že má internetové stránky, na kterých si zákazník může výrobky prohlédnout a poté i zakoupit. Kromě výrobků z medu, zde nabízejí i včelařské potřeby (úly, potřeby na krmení, ochranné pomůcky a jiné). (Včelpo, spol. s r.o., 2017)

5.4 Dostupnost biopotravin

5.4.1 Obchodní řetězec Albert

Na českém trhu se společnost AHOLD Czech Republic, a. s. vstoupila v roce 1990. Společnost AHOLD Czech Republic, a. s. provozuje v České republice maloobchodní síť supermarketů a hypermarketů Albert.. Ve své práci jsem se zaměřila na supermarkety Albert. V Brně můžeme najít celkem 26 supermarketů. Blansko má pouze 2 supermarkety. (Albert, 2017)

Albert – Albert Bio potraviny:

- **Ovoce a zelenina**
    - rajčata cherry (250 g) – 29,90 Kč
    - mrkev (750 g) – 24,90 Kč
    - jablka (4 ks) – 44,90 Kč

V prodejně Albert byly zjištěny 2 druhy zeleniny a 1 druh ovoce. Nejvíce nákladnou položkou jsou v tomto případě jablka a nejlevnější je mrkev.

- **Luštěniny**
    - cizrna – 39,90 Kč
    - fazole různé druhy – od 39,90 Kč – 64,90 Kč
    - čočka různé druhy – od 45,90 Kč – 53,90 Kč
    - sója – 33,90 Kč

V prodejnách Albert bylo nalezeno celkem 4 druhy luštěnin. Nejdražší položkou jsou fazole, poté čočka. Jako nejlevnější sója a cizrna.

- **Obiloviny**
    - pohanka různé druhy – od 37,90 Kč – 41,90 Kč
    - rýže různé druhy od 53,90 Kč – 68,90 Kč
    - bulgur – 56,90 Kč
    - jáhly – 41,90 Kč

U obilovin byly vypozorované druhy potravin. Mezi nejvíce oblíbené rýže, pohanka
a mezi méně známé jáhly a bulgur.

- **Mléčné výrobky**

    - mléko plnotučné – 20,90 Kč
    - zákys – 18,90 Kč
    - jogurt bílý – 9,90 Kč
    - tvaroh odtučněný – 27,90 Kč
    - kefírové mléko – 19,90 Kč
    - zakysaná smetana – 18,90 Kč

Mléčné výrobky, které privátní značka Albert nabízí, jsou: Mléko plnotučné, jehož cena je 20,90 Kč a kefírové mléko za 19,90 Kč. Za nejvyšší cenu lze považovat tvaroh za 27,90 Kč a cena nejnižší je u jogurtu bílého za 9,90 Kč. V této kategorii najdeme i zákys a zakysanou smetanu za stejnou cenu a to 18,90 Kč.

- **Základní a ostatní potraviny**

    - mouky různé druhy od 38,90 Kč–65,90 Kč
    - sezamový olej – 164,90 Kč
    - špagety – 42,90 Kč
    - kuskus – 49,90 Kč
    - těstoviny různé druhy - 38,90 Kč

    - rýžové chlebíčky různé druhy od 23,90 Kč–29,90 Kč
    - müsli sypané – 65,90 Kč

    - vločky různé druhy od 44,90 Kč–45,90 Kč
    - bujón zeleninový – 29,90 Kč

Základní potraviny jsou poměrně rozsáhlou škálou biopotravin, které byly v Albertu shledány, od různých druhů mouk kdy jejich cena činí až 65,90 Kč. Dále velký výběr těstovin a všestrannou potravinou známou jako kuskus. Mezi zdravé potraviny lze zařadit rýžové chlebíčky, které za svou cenu od 23,90 Kč–29,90 Kč nejsou příliš

vysoké. Dva druhy variant špaldových nebo ovesných vloček. Sezamový olej za 164,90 Kč
a na dochucování pokrmů v biokvalitě, lze zakoupit bujón zeleninový, jehož cena je 29,90 Kč.

- **Sladidla, cukrovinky**

    - cukr třtinový – 34,90 Kč
    - med květový – 44,90 Kč
    - javorový sirup – 179,00 Kč
    - müsli tyčinky různé druhy – 13,90 Kč
    - sušenky různé druhy od 34,90–64,90 Kč

Ke sladidlům lze zařadit 3 výrobky, které vystupují pod privátní značkou. Nejvíce nákladná položka je javorový sirup za 179,00 Kč, dále med květový za 44,90 Kč a nejlevnější cukr třtinový 34,90 Kč. Do kategorie cukrovinek řadíme müsli tyčinky (s jablky, s meruňkami, s malinami a jiné) za 13,90 Kč a sušenky (jablečné s vločkami, špaldové)
od 34,90 Kč–64,90 Kč.

- **Nápoje**

    - čaj černý – 38,90 Kč
    - čaj ovocný – 39,90 Kč
    - čaj zelený – 31,90 Kč

Mezi privátními nápoji Albertu byly objeveny pouze různé čaje za různé ceny. Kdy nejlevnější je zelený čaj za 31,90 Kč a nejdražší je ovocný čaj za 39,90 Kč.

Zdroj: htt-ps://www.albert.cz/imgm/YTc2NDB8YTMyNzM5fGE3NjM3fGEzNjYzMiUHU1o/albert-bio.jpg

Obr. 7: Obrázek 7: Logo privátní značky Albert Bio

Ostatní biopotraviny značek prodávané v prodejnách Albert

- **Mléčné výrobky**

OLMA, a.s.

  - mléko plnotučné – 27,90 Kč
  - jogurty různé druhy – 9,90 Kč

POLABSKÉ MLÉKÁRNY, a.s. - Milko

  - sýr eidam 30% - 22,90 Kč

Olma nabízí své mléko a jogurty v Kauflandu i v Albertu. Cena mléka je pro oba řetězce stejná – 27,90 Kč. Jogurty v Albertu stojí 9,90 Kč. Jediný sýr v biokvalitě byl spatřen pod značkou Milko za 22,90 Kč.

- **Základní a ostatní potraviny**

PRO-BIO, spol. s r. o. - Bioharmonie

  - ovesné vločky – 21,50 Kč

PRO-BIO, spol. s r. o. - Biolinie

  - zeleninové špaldoto - 69,90 Kč
  - pohankové palačinky – 66,90 Kč

RACIO, s.r.o.

- rýžové a špaldové chlebíčky – 26,90 Kč

Základní potraviny nebyly nalezeny žádné, ale do ostatních potravin můžeme zařadit ovesné vločky od značky Bioharmonie za 21,50 Kč. Směsi produktů k přípravě byly zjištěny od značky Biolinie a to konkrétně zeleninové špaldoto za 69,90 Kč a pohankové palačinky za 66,90 Kč. A jako posední rýžové a špaldové chlebíčky od firmy RACIO dostupné za 26,90 Kč.

- **Sladidla, cukrovinky**

COUNTRY LIFE s.r.o.

- sirup rýžový – 85,90 Kč
- sirup agávový – 129,90 Kč

Liebhart´s Gesundkost

- hořká čokoláda – 96,90 Kč

Vivo Food s.r.o. - Vivobar

- müsli tyčinky různé druhy – 38,90 Kč

V této skupině byly zjištěny celkem 3 firmy specializující se na různá sladidla, nebo cukrovinky. Firma COUNTRY LIFE k dochucování pokrmů nabízí sirupy (rýžový, agávový), jejichž cena je od 89,90 Kč–129,90 Kč. Hořkou čokoládu s 85 % kakaa v biokvalitě je pod firmou Liebhart´s Gesundkost, a její cena je 96,90 Kč. Poslední biopotravinou jsou energetické a proteinové tyčinky od Vivobaru za cenu 38,90 Kč.

- **Nápoje**

PRO-BIO, spol. s r. o. - Biolinie

- instantní špaldové kafe – 86,90 Kč

Eden

- mrkvová štáva – 31,90 Kč

Isola Bio

- nápoj rýžový, mandlový – 82,90 Kč

Jacoby

- šťáva z červené řepy – 59,90 Kč

Oxalis, spol. s r.o.

- káva mletá 100 % Arabica – 137,90 Kč

Pfanner, spol. s r.o.

- nektar miltugold – 41,90 Kč

Provamel

- sójový nápoj – 69,90 Kč
- sójový nápoj vanilkový, kakaový – 23,90 Kč
- sójová náhražky smetany – 39,90 Kč

V kategorii nápojů bylo zjištěno celkem 7 výrobců. Kávu lze zakoupit ve dvou variantách od dvou různých firem. První je od firmy PRO – BIO, jež prodává z řady Biolinie, instantní špaldovou kávu za 86,90 Kč a druhá káva 100% arabika za 137,90 Kč je od české firmy Oxalis. Šťávy zajišťují firmy Eden – mrkvová za 31,90 Kč, dále Jacoby – šťáva z červené řepy za 59,90 Kč a poslední společnost Pfanner 41,90 Kč – nektar multigold. Provamel je firma nabízející sójové nápoje 250 g za 23,90 Kč a 1l za 69,90 Kč a sójovou náhražku smetany 250 g za 39,90 Kč. Rýžové nápoje a mandlové nápoje jsou pod značkou Isola Bio 1l za 82,90 Kč.

5.4.2 Obchodní řetězec Kaufland

Roku 1984 byla otevřena první prodejna v Německu ve městě Neckarsulm. První prodejna byla v České republice otevřena v Kladně. Počet prodejen v České republice je více než 120. V současné době nalezneme v Brně 4 prodejny a v Blansku pouze jednu prodejnu.

Kaufland nabízí značkové výrobky, ale také produkty vlastních značek. Vedle nabídky potravin Kaufland nabízí různé domácí potřeby, textil, hračky, sezónní výrobky a elektroniku. (Kaufland, 2017)

Kaufland – K-BIO potraviny:

- **Mléčné výrobky**
    - trvanlivé mléko 1,5% – 26,90 Kč
    - trvanlivé mléko plnotučné – 29,90 Kč
    - zakysaná smetana – 18,90 Kč
    - tvaroh odtučněný – 26,90 Kč
    - sójový výrobek s jogurtovými kulturami – 39,90 Kč

Mléčné výrobky mají poměrně velké zastoupení z ekologického zemědělství. Mléko polotučné 26,90 Kč a plnotučné 29,90 Kč, dále zakysanou smetanu s cenou 18,90 Kč, odtučněný tvaroh za cenu 26,90 Kč. Nejzajímavější produkt za nejvyšší cenu představuje sójový výrobek s jogurtovými kulturami.

- **Obiloviny**
    - dlouhozrnná hnědá rýže – 44,90 Kč

V této kategorie má zastoupení pouze jeden druh obilovin a tím je rýže za 44,90 Kč.

- **Mražené výrobky**
    - listový špenát – 79,90 Kč
    - maliny – 37,90 Kč
    - hrášek – 49,90 Kč
    - zelenina na másle – 29,90 Kč

Mezi nejdražší položku mražených výrobků se řadí špenát a hrášek. Mezi nejlevnější patří zelenina na másle a maliny.

- **Základní a ostatní potraviny**
    - špagety – 29,90 Kč
    - fusilli – 29,90 Kč
    - mouka různé druhy – 17, 90 Kč–53,90 Kč
    - sezamová semínka – 29,90 Kč
    - pražený sezam – 39,90 Kč
    - křupavé müsli s ovocem – 79,90 Kč

- celozrnné müsli – 44,90 Kč
- 5-zrnné vločky – 22,90 Kč
- ovesné vločky hrubé – 24,90 Kč
- cornflakes – 39,90 Kč
- rýžové chlebíčky – 12,90 Kč
- nakládané okurky – 44,90 Kč
- zeleninový bujón – 29,90 Kč

Tato rozsáhlá kategorie obsahuje z řady K-bio několik druhů výrobků. Od různých druhů těstovin, mouk, müsli až po kořenící přípravky jako je zeleninový bujón a nakládané okurky.

- **Nápoje**
  - mrkvová šťáva – 24,90 Kč
  - šťáva z červené řepy – 24,90 Kč
  - jablečný džus 100% - 39,90 Kč
  - rajčatová šťáva – 29,90 Kč
  - zeleninová šťáva – 29,90 Kč
  - pomerančový džus 100% – 39,90 Kč
  - nápoje sójové, mandlové od 49,90 Kč–59,90 Kč

Oproti Privátní značce Albert, nabízí Kaufland rozsáhlou nabídku různých druhů šťáv, pohybující se okolo 24,90 Kč–29,90 Kč. Ve své nabídce má také nápoje sójové a mandlové stojící 49,90 Kč–59,90 Kč.

Zdroj:http://www.siegeldb.de/upload/k-bio.png

Obrázek 8: Logo privátní značky biopotravin Kauflandu K-BIO

Kromě bioproduktů, které Kaufland nabízí pod svou primární značkou K-BIO, je možné v obchodě zakoupit i jiné značky biopotravin od různých dodavatelů.

- **Ovoce a zelenina**

ČEROZFRUCHT s.r.o. – zelenina

  - cherry rajčata – 49,90 Kč
  - okurka salátová – 37,90 Kč
  - mrkev – 39,90 Kč

Firma ČEROZFRUCHT nabízí ve svém sortimentu biopotravin pro Kaufland cherry rajčata, okurku salátovou a mrkev.

- **Mléčné výrobky**

Hollandia

  - jogurt bílý – 14,90 Kč
  - jogurty ovocné – 19,90 Kč

Farma Penčín

  - kozí mléko – 36,90 Kč
  - kozí kefír – 29,90 Kč

OLMA, a.s.

  - mléko plnotučné – 27,90 Kč
  - jogurt bílý – 11,90 Kč

V kategorii mléčných výrobků, nalezneme 3 firmy, které dodávají do prodejen Kauflandu své výrobky. Firma Hollandia nabízí jogurty bílé a ovocné. Farma Penčín dodává kozí výrobky a to kefír a mléko a mezi biopotraviny od společnosti OLMA je mléko
a jogurt bílý.

- **Základní a ostatní potraviny**

Biopekárna Zemanka s.r.o.

  - různé druhy sušenek – 47,90 Kč

RACIO, s.r.o.

  - Chlebíčky různé druhy – 24,90 Kč

Stejně jako u ostatních značek Albertu nebyly v Kauflandu nalezeny žádné základní potraviny jiných výrobců, ale do kategorie ostatních potravin patří Biopekárna Zemanka, která nabízí několik druhů sušenek, kdy je výběr poměrně velký. Druhým výrobcem je RACIO, která se specializuje na chlebíčky – špaldové, rýžové, vícezrnné a jejich cena se pohybuje okolo 24,90 Kč.

- **Dětská a kojenecká výživa**

Hipp Czech s.r.o.

  - bio kaše – 169,00 Kč
  - dětské nápoje – 27,90 Kč
  - dětské příkrmy různé druhy – 29,90 Kč–49,90 Kč

Široký sortiment nalezneme i v oblasti dětské a kojenecké výživy, kterou do prodejen Kaufland dodává firma Hipp. Tato firma nabízí všelijaké bio kaše (mléčná, obilná, rýžová za 169 Kč), dětské ovocné nápoje a dětské příkrmy (ovocné a zeleninové, kdy jejich cena je od 29,90 Kč – 49,90 Kč) Ceny bio kaší jsou okolo 169 Kč.

- **Nápoje**

Biolinie

  - čaj zelený – 44,90 Kč
  - špaldová káva – 69,90 Kč

Gepa

  - Káva mletá – 199,00 Kč

Jacoby

- mrkvová šťáva – 46,90 Kč

Pfanner, spol. s r.o.

- Nektar Multigold – 41,90 Kč

Soja Lecker

- Sójové nápoje (vanilka, čokoláda) – 29,90 Kč

Velta Plus EU, s.r.o. – Velta Tea

- čaje různé druhy od 39,90 – 47,90 Kč

Za nejrozsáhlejší nabídku biopotravin v Kauflandu můžeme považovat různé nápoje.

Na dodávání nápojů se podílí celkem 6 výrobců. Pestrou nabídku čajů lze najít pod značkou Bioline a Velta Tea, kdy jejich cena je od 39,90 Kč–47,90 Kč. Kávu najdeme také

u značky Bioline, kdy 100 g stojí 69,90 Kč. Dále se sem řadí výrobce Gepa se svou mletou kávou (250 g) za 199 Kč.

5.4.3 Porovnání cen konvenčních potravin a biopotravin privátních značek obchodů

Následující srovnání cen jsem prováděla v obchodních řetězcích Kaufland a Albert, kdy jsem se zaměřila na privátní značky konvenčních potravin a biopotravin. Potraviny jsou pro přehlednost uvedeny v tabulce dle kategorií. V tabulce je uveden cenový rozdíl (v Kč) jednotlivých druhů potravin. Všechny ceny konvenčních potravin i biopotravin jsou stejné pro Brno i Blansko.

Tabulka 3: Porovnání konvenčních potravin a biopotravin privátní značky Albert

Albert			
	KONVENČNÍ	**BIOPOTRAVINY**	**CENOVÝ ROZDÍL**
Mléčné výrobky			
mléko plnotučné	15,90 Kč	20,90 Kč	5,00 Kč
zakysaná smetana	10,90 Kč	18,90 Kč	8,00 Kč
tvaroh odtučněný	11,90 Kč	27,90 Kč	16,00 Kč
Základní potraviny			
mouka hladká	9,90 Kč	38,90 Kč	29,00 Kč
těstoviny	6,90 Kč	38,90 Kč	32,00 Kč
Obiloviny			
rýže	20,90 Kč	53,90 Kč	33,00 Kč
Ostatní potraviny			
müsli	49,90 Kč	65,90 Kč	16,00 Kč

- **Mléčné výrobky**

Privátní značka Albertu, která vyrábí konvenční potraviny a biopotraviny, byly v kategorii mléčných výrobků zaznamenány: mléko, zakysaná smetana, a tvaroh. Nejvyšší cenový rozdíl těchto potravin můžeme vidět u tvarohu (cenový rozdíl 16 Kč), na druhém místě zakysanou smetanu (rozdíl 8 Kč) a nejmenší rozdíl je u mléka (rozdíl 5 Kč).

- **Základní potraviny**

Základní potraviny, které měly u privátní značky shodu, je hladká mouka a těstoviny. Tyto potraviny obstály nejhůře, co se týká cenového rozdílu. U obou potravin můžeme vidět velký skok, kdy u těstovin je cenový rozdíl 32 Kč a u hladké mouky 29 Kč.

- **Obiloviny**

Kategorie obiloviny se skládá pouze z jedné položky a tím je rýže, kdy rozdíl v ceně činí 33 Kč.

- **Ostatní potraviny**

Stejně jako u předešlé kategorie, máme v této skupině zastoupení pouze jedné potraviny a to müsli. (rozdíl 16 Kč).

Tabulka 4: Porovnání konvenčních potravin a biopotravin privátní značky Kaufland

Kaufland			
	KONVENČNÍ	**BIOPOTRAVINY**	**CENOVÝ ROZDÍL**
Mléčné výrobky			
mléko plnotučné	25,90 Kč	29,90 Kč	4,00 Kč
zakysaná smetana	10,90 Kč	18,90 Kč	8,00 Kč
tvaroh odtučněný	11,90 Kč	26,90 Kč	15,00 Kč
Základní potraviny			
mouka hladká	9,90 Kč	24,90 Kč	15,00 Kč
těstoviny	14,90 Kč	29,90 Kč	15,00 Kč
Obiloviny			
rýže	9,90 Kč	44,90 Kč	35,00 Kč
Ostatní potraviny			
müsli	67,90 Kč	79,90 Kč	12,00 Kč

- **Mléčné výrobky**

Pořadí mléčných výrobků z hlediska ceny je v Kauflandu stejné jako v Albertu. Tvaroh nejvyšší rozdíl (15 Kč), zakysaná smetana má cenu konvenční i biopotraviny totožnou jako Albert a tudíž je cenový rozdíl stejný (8 Kč). U mléka je rozdíl 4 Kč, což je dokonce méně, než i mléka v prodejnách Albert.

- **Základní potraviny**

U sledovaných potravin, kterými jsou hladká mouka a těstoviny, činil rozdíl u obou potravin 15 Kč.

- **Obiloviny**

Je zřejmé, že i v tomto případě má nejvyšší cenový rozdíl ze všech potravin rýže. (rozdíl 35 Kč).

- **Ostatní potraviny**

Müsli v Kauflandu je v cenovém rozdílu o něco málo lepší, než v Albertu a je to 12 Kč.

6 DISKUSE

Průzkum trhu byl proveden v obchodních řetězcích Kaufland a Albert v Brně a v Blansku, kde byly zjišťovány ceny jednotlivých druhů biopotravin, které jsou dostupné pro spotřebitele. Jsou tedy biopotraviny dostupné v maloobchodních řetězcích? V obchodních řetězcích, v nichž byl prováděn výzkum, jsou biopotraviny běžně dostupné pro spotřebitele. I když firmy Albert a Kaufland prodávají pod svou privátní značkou některé shodující se výrobky, jež můžeme vidět v tabulce č. 3 a 4, je nutné zmínit, že mnoho výrobků, které má jedna firma, postrádá firma druhá. Například v prodejnách Albert můžeme zakoupit luštěniny v biokvalitě, ale tyto potraviny prodejny Kaufland nenabízí. Naopak v prodejnách Kaufland, máme nabídku mražených výrobků, které nenabízí prodejny Albert. Z tohoto pohledu je poněkud složitý nákup pro spotřebitele, pro něhož by bylo jednodušší nakoupit si biopotraviny
na jednom místě. Otázkou zůstává, jestli by firmy mohly postupem času vyrábět ty druhy potravin, jež nabízí jiný obchodní řetězec.

Mezi další biopotraviny, které nebyly v obchodech nalezeny, patří masné výrobky a vejce. V tomhle ohledu zaostávají obě firmy.

Mezi dostupnost potravin lze zařadit i označení potravin v prodejnách. Každý obchodní řetězec má své biopotraviny označené jiným způsobem. Výhodou prodejen Albert, při hledání biopotravin, je to, že všechny trvanlivé biopotraviny mají na jednom místě, uspořádané podle jednotlivých kategorií. O něco málo přehledné je to ovšem u chlazených výrobků, kdy zákazník musí hledat název Bio. V tomto případě to mají lépe promyšlené prodejny Kaufland, které mají u každé biopotraviny viditelnou cedulku s nápisem bio, aby se spotřebitelé mohli lépe a rychleji zorientovat v potravinách, jež hledají.

Cenově jsou na tom prodejny téměř stejně, jelikož se ceny u jednotlivých výrobků střídají a nelze přesně specifikovat, která firma je na tom cenově lépe. Za velkou výhodu považuji i stejné ceny i stejnou nabídku výrobků v Brně i v Blansku. Dostupnost biopotravin je tady pro obě skupiny obyvatelstva stejná.

I přesto, že jsou biopotraviny dostupné v maloobchodních řetězcích, je tu negativní faktor, který ovlivňuje rozhodování spotřebitele a tím je cena. Ceny biopotravin v maloobchodech jsou stále více dražší a i když jsou hlavním místem odbytu, je otázkou budoucích let, zda zákazníci dají přednost obchodům se zdravou výživou a odborným poradenstvím, nebo se budou vracet do obchodních řetězců.

7 ZÁVĚR

V první části bakalářské práce bylo charakterizováno ekologické zemědělství a biopotraviny, jejichž výroba a spotřeba rok od roku roste. Metodika a vlastní práce byla zaměřena na analýzu trhu a dostupnost biopotravin ve vybraných městech Brně a Blansku v Jihomoravském kraji. Pro práci byly vybrány obchodní řetězce Albert a Kaufland, jež se nacházejí v obou městech. Tyto obchodní řetězce nabízejí mezi konvenčními potravinami i biopotraviny. V práci byly popisovány biopotraviny jejich privátních značek a dále také biopotraviny od jiných výrobců. Následně byly porovnávány privátní značky konvenčních potravin s privátními značkami biopotravin.

Z analýzy vyplývá, že nejdražší položkou biopotravin v Albertu a taktéž i v Kauflandu je rýže a mezi nejlevnější a cenově dostupné biopotraviny patří v obou obchodních řetězcích mléčné výrobky, jako jsou mléko, tvaroh a zakysaná smetana. I přesto, že se v Brně nachází více prodejen obchodních řetězců Albert i Kaufland a spotřebitelé mají k biopotravinám lepší přístup, je třeba zdůraznit, že ceny biopotravin v jednotlivých prodejnách jsou totožné a z hlediska ceny pro obě skupiny zákazníků v Brně a v Blansku přijatelné.

8 CITOVANÁ LITERATURA

Albert. 2017. Albert Bio. *Naše značky.* [Online] 2017. [Citace: 18. duben 2017.] https://www.albert.cz/nase-znacky/albert-bio.

Blansko. 2017. Současné město Blansko. *Informace o městě Blansku* . [Online] 6. duben 2017. [Citace: 10. duben 2017.] https://www.blansko.cz/mesto-blansko/.

Český statistický úřad. 2016. Charakteristika okresu Brno-město . *Krajská správa ČSÚ v Brně.* [Online] 4. leden 2016. [Citace: 25. březen 2017.] https://www.czso.cz/csu/xb/charakteristika_okresu_brno_mesto.

Doležalová, Hana. 2014. *Ekologická zemědělská produkce: trh biopotravin: Jižní Čechy.* České Budějovice : České Budějovice: Jih, 2014. 978-80-86266-87-9.

Happy Food. 2017. Úvod. *O nás.* [Online] 2017. [Citace: 14. duben 2017.] http://happyfood.cz/uvod/.

Hobstová, Pavla. 2007. *Kam pro produkty ekologického zemědělství: ekofarmy, prodejny, markety, eshopy.* Paha : Agentura BioCit, LEA, 2007.

IREL, spol s.r.o. 2014-2017. O nás. *O společnosti.* [Online] 2014-2017. [Citace: 11. duben 2017.] http://www.irel.eu/o-nas/o-spolecnosti.

Jihomoravský kraj. 2006. *Ekologické zemědělství v Jihomoravském.* Brno : Jihomoravský kraj, 2006. 80-239-7508-0.

Kaufland. 2017. Sortiment. *K-bio.* [Online] 2017. [Citace: 18. duben 2017.] http://www.kaufland.cz/Home/02_Sortiment/00_k_bio/002_ze_sortimentu/index.jsp.

Ministerstvo zemědělství 01. 2009-2017. Nové evropské BIO logo. *Ekologické zemědělství.* [Online] 2009-2017. [Citace: 16. duben 2017.] http://eagri.cz/public/web/mze/zemedelstvi/ekologicke-zemedelstvi/aktuality/nove-evropske-bio-logo.html.

Ministerstvo zemědělství 02. 2009-2017. Biopotraviny. *Ekologické zemědělství.* [Online] 2009-2017. [Citace: 18. duben 2017.] http://eagri.cz/public/web/mze/zemedelstvi/ekologicke-zemedelstvi/biopotraviny/.

Ministerstvo zemědělství 03. 2009-2017. Kontrolní organizace. *Ekologické zemědělství.* [Online] 2009-2017. [Citace: 17. duben 2017.] http://eagri.cz/public/web/mze/zemedelstvi/ekologicke-zemedelstvi/kontrola/.

Ministerstvo zemědělství 04. 2009-2017. CARUN PHARMACY, s.r.o. *Registr ekologických podnikatelů.* [Online] 2009-2017. [Citace: 11. březen 2017.] https://eagri.cz/public/app/eagriapp/EKO/Prehled/Detail.aspx?guid=F3DC2781F1B32D29E043811411AC174E&stamp=1493156493136.

Ministerstvo zemědělství 05. 2016. Ročenka 2015. *Ekologické zemědělství v České republice.* místo neznámé : Ministerstvo zemědělství, Těšnov 17, 110 00 Praha 1, 2016.

Ministerstvo zemědělství 06. 2009-2017. AGRIFIT, spol. s.r.o. *Registr ekologických podnikatelů.* [Online] 2009-2017. [Citace: 18. duben 2017.]

https://eagri.cz/public/app/eagriapp/EKO/Prehled/Detail.aspx?guid=0E57AA663F766EA7E053821411ACBFAE&stamp=1493156424184.

Ministerstvo zemědělství 07. 2009-2017. Fusion for life s.r.o. *Registr ekologických podnikatelů.* [Online] 2009-2017. [Citace: 11. březen 2017.] https://eagri.cz/public/app/eagriapp/EKO/Prehled/Detail.aspx?guid=25C2628FBFD429D5E053821411AC7729&stamp=1493156533552.

Ministerstvo zemědělství 08. 2009-2017. Happy Food s.r.o. *Registr ekologických podnikatelů.* [Online] 2009-2017. [Citace: 11. březen 2017.] https://eagri.cz/public/app/eagriapp/EKO/Prehled/Detail.aspx?guid=341108976D860152E053821411ACFC1F&stamp=1493156551854.

Ministerstvo zemědělství 09. 2009-2017. Hortim-International, spol. s.r.o. *Registr ekologických podnikatelů.* [Online] 2009-2017. [Citace: 11. březen 2017.] https://eagri.cz/public/app/eagriapp/EKO/Prehled/Detail.aspx?guid=95A6559CBD479986E04011AC82141FFC&stamp=1493156566521.

Ministerstvo zemědělství 10. 2009-2017. IREL, spol. s r.o. *Registr ekologických podnikatelů.* [Online] 2009-2017. [Citace: 11. březen 2017.] https://eagri.cz/public/app/eagriapp/EKO/Prehled/Detail.aspx?guid=BA9170AB0C497DD9E04011AC82142355&stamp=1493156581620.

Ministerstvo zemědělství 11. 2009-2017. Monkey Brothers s.r.o. *Registr ekologických podnikatelů.* [Online] 2009-2017. [Citace: 11. březen 2017.] https://eagri.cz/public/app/eagriapp/EKO/Prehled/Detail.aspx?guid=2EA2CAEAC53620A5E053821411ACB6C7&stamp=1493156594298.

Ministerstvo zemědělství 12. 2009-2017. Nonnetit s.r.o. *Registr ekologických podnikatelů.* [Online] 2009-2017. [Citace: 12. březen 2017.] https://eagri.cz/public/app/eagriapp/EKO/Prehled/Detail.aspx?guid=BA0F2FED839A3FB1E04011AC82147E2D&stamp=1493156626014.

Ministerstvo zemědělství 13. 2009-2017. Organické Pole s.r.o. *Registr ekologických podnikatelů.* [Online] 2009-2017. [Citace: 12. březen 2017.] https://eagri.cz/public/app/eagriapp/EKO/Prehled/Detail.aspx?guid=1683A6B19D793BE2E053811411AC4210&stamp=1493156641341.

Ministerstvo zemědělství 14 . 2009-2017. SOLARFIT s.r.o. *Registr ekologických podnikatelů* . [Online] 2009-2017. [Citace: 12. březen 2017.] https://eagri.cz/public/app/eagriapp/EKO/Prehled/Detail.aspx?guid=EDB947B968736D16E043821411ACD4B9&stamp=1493156655832.

Ministerstvo zemědělství 15. 2009-2017. Wolfberry s.r.o. *Registr ekologických podnikatelů* . [Online] 2009-2017. [Citace: 12. břrezen 2017.] https://eagri.cz/public/app/eagriapp/EKO/Prehled/Detail.aspx?guid=07463A6B3E311B7BE053811411AC21DF&stamp=1493156669051.

Ministerstvo zemědělství 16. 2009-2017. Pekárny Blansko a.s. *Registr ekologických podnikatelů* . [Online] 2009-2017. [Citace: 12. březen 2017.] https://eagri.cz/public/app/eagriapp/EKO/Prehled/Detail.aspx?guid=95A6559CBD289986E04011AC82141FFC&stamp=1493156748891.

Ministerstvo zemědělství 17. 2009-2017. Včelpo, spol. s r.o. *Registr ekologických podnikatelů.* [Online] 2009-2017. [Citace: 13. březen 2017.] https://eagri.cz/public/app/eagriapp/EKO/Prehled/Detail.aspx?guid=95A6559CBD639986E04011AC82141FFC&stamp=1493156764265.

Moudrý, Jan a Jaroslav, Prugar. 2002. *Biopotraviny: hodnocení kvality, zpracování a marketing.* Praha : Ústav zemědělských a potravinářských informací, 2002. 80-7271-111-3.

Nonnetit. 2017. O nás. *Sušené bio ovoce s vůní Bílých Karpat.* [Online] 2017. [Citace: 20. březen 2017.] https://www.nonnetit.cz/.

Parlament České republiky. 2012. Zákon č. 242/2000 Sb. *Zákon o ekologickém zemědělství a změně zákona č. 368/1992 Sb.* 2012.

Urban, Jiří a Bořivoj, Šarapatka. 2003. *Ekologické zemědělství: učebnice pro školy i praxi.* Praha : MŽP, 2003. 80-7212-274-6.

Ústav zemědělské ekonomiky a informací . 2016. Statická šetření ekologického zemědělství - Zpráva o trhu s biopotravinami v ČR v roce 2014. 2016.

Ústav zemědělských a potravinářských informací. 2007. Biopotraviny. *Jak poznáš biopotravinu?* 2007.

Včelpo, spol. s r.o. 2017. O nás. *O společnosti.* [Online] 2017. [Citace: 14. duben 2017.] http://www.vcelpo.cz/o-nas.

Živělová, Iva a Jánský, Jaroslav. 2007. *Objektivizace vývoje nabídky a popávky po biopotravinách.* Brno : MSD, 2007. 978-80-86633-68-8.

9 SEZNAM PŘÍLOH

9.1 Seznam tabulek

Tabulka 1:Počet farem a plocha v ha v ekologickém zemědělství 9
Tabulka 2: Registrovaní výrobci biopotravin 21
Tabulka 3: Porovnání konvenčních potravin a biopotravin privátní značky Albert 41
Tabulka 4: Porovnání konvenčních potravin a biopotravin privátní značky Kaufland .. 42

9.2 Seznam obrázků

Obrázek 1: logo ABCERT AG 13
Obrázek 2: logo Biokont CZ 13
Obrázek 3: logo KEZ o.p.s. 13
Obrázek 4: logo BUREAU VERITAS CZECH REPUBLIC, s.r.o. 13
Obrázek 5: Logo biopotravin pro Českou republiku (MZe) 17
Obrázek 6: Logo biopotravin pro Evropskou Unii (MZe) 18
Obrázek 7: Logo privátní značky Albert Bio 33
Obrázek 8: Logo privátní značky biopotravin Kauflandu K-BIO 37

9.3 Seznam zkratek

a.s.	akciová společnost
CZ	Czech republic
ČR	Česká republika
ES	Evropské společenství
EU	Evropská unie
EZ	Ekologické zemědělství
KEZ	Kontrola ekologického zemědělství
o.p.s.	obecně prospěšná společnost
s.r.o.	společnost s ručením omezeným
ZD	Zemědělské družstvo